ZIRC ÉS VIDÉKE

PRO URBE-DÍJAS KÖZÉLETI LAP

Új folyam 6. évf. 3. szám | Ára: 200 Ft | Megjelenik havi két alkalommal | 2023. február 27.

Nemcsak szemmel látható, érzékelhető is a város fejlődése

POLGÁRMESTERI ÉRTÉKELŐ

Miközben az elnyert pályázati támogatásokkal újabb távlatok nyíltak meg Zirc városa számára, régóta megoldásra váró problémák végére is pont került az elmúlt évben. Idén beüzemelésre kerülhet az új Tanuszoda, megkezdődnek egy több mint egymilliárd forintos támogatottságú projekt előkészületei és egy nagyrendezvény is várható Zircen – *Ottó Péter* polgármester a város elmúlt évét értékelte és az idei terveket ismertette.

Újabb távlatok nyílnak Zirc városa előtt (Fotó: Pesthy Márton/Napló)

Az azóta már megvalósult projekt bejárással vette kezdetét tavaly januárban a Reguly utcában. Balról Hellebrandt Ferenc alpolgármester, dr. Kovács Zoltán, térségünk országgyűlési képviselője és Ottó Péter polgármester

A városvezető elsőként a 2022-ben megvalósult önkormányzati beruházásokról beszélt. – Az elmúlt évben két olyan fejlesztés is történt városunkban, amely egy régóta fennálló problémát orvosolt: Akli városrészben is kiépítésre került a szennyvízelvezetés és –kezelés rendszere, ezzel teljessé vált Zirc csatornázottsága. A beruházás megvalósítására pályázati úton mintegy 120 millió forintos támogatást nyert el Zirc Városi Önkormányzat a Vidékfejlesztési Program Egyedi szennyvízkezelés című felhívásának keretében, amelyhez több mint 50 millió forint önerőt biztosított. Az előzetes számítások alapján évente közel négyezer köbméter szennyvíz tisztítására alkalmas a kiépített egyedi rendszer, ezzel tehermentesíti természeti környezetünket és védi érzékeny felszín alatti ivóvízbázisunkat.

Kormányzati támogatás eredményeként a Reguly Antal utca csapadékvíz-elvezetésének kérdése is megoldódott. Az utca Bakonybéli utcától délre lévő szakasza rendkívül terhelt volt az egyre nagyobb gyakorisággal előforduló felhőszakadások során, a város jelentős területéről az utca irányába levonuló villámárvizek által. Az önkormányzat már évekkel ezelőtt elkészíttette az utca csapadékvíz-elvezető rendszerének terveit, ami tavaly eljutott a megvalósításhoz. Az utcában út- és járdafelújítás is végbement, és további kilenc utca újult meg összesen 9000 négyzetméter felületen a 107 millió forintos kormányzati támogatás eredményeképpen.

Az iparterület infrastrukturális fejlesztését célzó projekt is a végéhez közelít – megtörtént a terület közművesítése, kerítés épült, felújításra került a 82-es főútról bevezető út burkolata –, a használatba vételhez kapcsolódó engedélyek beszerzése folyamatban van. A közlekedés-fejlesztési projektünk is folytatódott, a korábbi évek fejlesztéseit követően tavaly hat darab új buszváró létesült – sorolta az eredményeket a városvezető, majd a tavalyi évben elnyert pályázati támogatásokra és a megvalósítás előtt álló projektekre is kitért. – Az Európai Unió támogatási rendszerében új pályázati időszak kezdődött 2021-ben, a korábbi TOP pályázatok helyébe a TOP Plusz támogatási konstrukciók léptek. Az új felhívásra benyújtott pályázataink közül három már eredményesnek bizonyult: a városi könyvtár épületének komplex energetikai korszerűsítésére 150 millió forintos támogatást nyertünk el. A tervek elkészültek, a közbeszerzés indítása előtt állunk. Az elmúlt években jelentős energetikai beruházások zajlottak le Zircen nagyrészt hazai, illetve uniós pályázatok segítségével. A korszerűsítések mintegy 50-60 millió forintos megtakarítást eredményeznek évente a városnak, amelyek értékét a tavalyi év vége felé ránk köszönő energiaválság még inkább felbecsüli számunkra, az energiaárak drasztikus emelkedése okán egyáltalán nem mindegy, hogy milyen költségszinten lehet üzemeltetni egy-egy épületet.

A második nyertes pályázat több mint egymilliárd forintos nagyságrendet képvisel. Komplex fejlesztések mennek végbe Zirc élhetőségének javításáért: folytatódik városunkban a csapadékvíz-elvezetés rendezése, közlekedés-fejlesztések valósulnak meg, a helyi lakosság és az idelátogatók számára vonzó, élhető közösségi terek jönnek létre Hosszúréten, ahol a zöldfelület is megújul. Az Alkotmány utcában további parkolóhelyek létesülnek és a 82-es főúton lévő gyalogátkelőhelyek biztonságosabbá tétele is a beruházás részét képezi. A támogatási szerződés az év elején megkötésre került, és megkezdődnek a projekt előkészítési munkálatai.

(Folytatás a 3. oldalon)

Elfogadták az önkormányzati társulás költségvetését

Az idei év első ülését tartotta a Zirci Járás Önkormányzati Társulása Társulási Tanácsa. A tanácstagok elfogadták a társulás 2023. évi költségvetését, amit a Központi Orvosi Ügyelet esetében – annak átszervezésére való tekintettel – hét hónapra terveztek meg.

A társulás költségvetése tisztán működési költségvetés, mely 222 735 330 forintban került elfogadásra. A napirend során szó esett arról, hogy a tavalyi év végén megjelent jogszabály értelmében hamarosan már nem az önkormányzatok szervezik meg a háziorvosi rendelési időn kívüli felnőtt és gyermekorvosi ellátást, hanem a mentőszolgálat. Ennek figyelembevételével az ügyeleti feladatok ellátásának előirányzatát hét hónapra határozták meg, amennyiben az átszervezés ez idő alatt nem történik meg, a költségvetést módosítja a társulási tanács. A jogszabályi változás a védőnői szolgálatot is érinti, amely július 1-től állami feladat lesz.

A társulási ülésen a fenntartott intézmény, a Zirci Járás Szociális Szolgáltató Központ által nyújtott, személyes gondoskodás körébe tartozó szolgáltatások szolgáltatási önköltségének és térítési díjainak meghatározására is sor került. A díjak április 1-től lépnek érvénybe.

A Zirci Járás Önkormányzati Társulása 2023. évi közbeszerzési terve is jóváhagyásra került.

Ezt követően a Zirc és Lókút Óvodatársulás Társulási Tanácsa is ülésezett. Az óvodatársulás részéről is elfogadásra került a 2023. évi költségvetés, melynek összege 357 892 350 forintban rögzült, s szinte teljes egészében a fenntartott intézmény, a Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde működési költségvetését teszi ki.

A Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde 2023–2024-es nevelési-gondozási évére történő beiratkozás időpontjairól is döntés született. Erre a zirci bázisintézményben április 20-án, április 21-én és április 24-én 7.00 és 17.00 óra között, a lókúti és a borzavári tagintézményben egyaránt április 21-én és április 24-én 7.00 és 16.00 óra között van lehetőség. Javasolják mindazon gyermekek beiratkozását, akik 2023. augusztus 31. napjáig betöltik harmadik életévüket, illetve a 2023–2024-es nevelési év folyamán igénybe kívánják venni az óvodai ellátást.

Egyhangúlag fogadta el a Zirci Járás Önkormányzati Társulása Társulási Tanácsa a 2023. évi költségvetést

A bázisintézmény és a tagintézmények nyári nyitvatartási rendje is meghatározásra került, melyet táblázatunk szemléltet. A zárások alatt szülői igényfelmérés alapján a nyitva tartó székhely intézmény vagy tagintézmény fogadja a zárva tartó intézményegység gyermekeit is.

Nyitvatartás	*Bázisintézmény (Zirc)*		*Tagintézmények*	
2023 nyár	Óvoda	Bölcsőde	Lókút	Borzavár
Nyitva	06.01–07.28. 08.28–08.31.		06.01–06.16. 07.24–08.31.	06.01–06.23. 07.31–08.31.
Zárva	07.31–08.25.		06.19–07.21.	06.26–07.28.

JAVASLATTÉTELI FELHÍVÁSOK

Sporttevékenység és közérdekű sürgősségi feladatokat ellátók – rendőrök, tűzoltók, mentősök – elismerését célzó kitüntetésekre lehet javaslatot tenni a városi önkormányzatnál.

A felhívás és a formanyomtatvány letölthető a www.zirc.hu városi honlapról, illetve a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal Ügyfélszolgálatán igényelhető.

A sporttevékenységre március 31-ig, a sürgősségi ellátást illetően április 3-ig lehet leadni a javaslatot a hivatal Önkormányzati Osztályán.

"BONIS BONA - A NEMZET TEHETSÉGEIÉRT" DÍJ

A tehetséggondozásban kiemelkedő munkát végző szakemberek és tehetségsegítők erkölcsi és anyagi elismerésére lehet javaslatokat tenni a Nemzeti Tehetség Program keretében. A pályázatot elektronikus úton szükséges benyújtani, a http://bonisbona.tehetsegunk.hu/ online pályázatkezelő felületen található elektronikus űrlap kitöltésével és a szükséges melléklet feltöltésével. A részletes pályázati kiírás is innen érhető el. A pályázatokat március 10-ig lehet benyújtani.

ZIRC ÉS VIDÉKE PRO URBE-DÍJAS KÖZÉLETI LAP

Felelős kiadó: Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB (8420 Zirc, József A. u. 1.) **Adószám:** 15569499-1-19
Telefon: +36 88/593-810 **E-mail:** zivi@zirckultura.hu
ISSN szám: ISSN 1215-4156 (Nyomtatott), ISSN 2631-0163 (Digitális)

Szerkesztő munkatársak: Kelemen Gábor, Csaba Lilla
Az újság példányonkénti ára: 200,- Ft. Előfizetési díj félévre (12 lapszám) 2.400,- Ft, egy évre (24 lapszám) 4.800,- Ft.
Megrendelhető a kiadónál, a www.zirckultura.hu honlapról letölthető formanyomtatvány kitöltésével.

Zirci tagja is volt a mentőcsapatnak

A helyi karitász csoport hívta fel a figyelmünket, hogy *dr. Juhász Ágnes* zirci háziorvos is tagja volt a Katolikus Karitász mentőmissziójának a földrengés sújtotta Törökországban. A 31 főből és hat kutyából álló csapat öt napig küzdött a romok között, életet mentettek és áldozatokat kutattak fel. *(kg)*

1% FELHÍVÁS

Tisztelt Adózó!
Kedves betegünk, hozzátartozók, szimpatizánsok!

Tisztelettel kérjük és köszönettel fogadjuk kórházunk alapítványára érkező adója 1%-os felajánlását és egyéb támogatásait!

„**A Zirci Erzsébet Kórház Alapítvány**”
Adószám: 19258012 – 1 – 19

Zirci Takarékbanknál vezetett számlaszáma:
73900030 – 10000018

Az alapítvány célja, fő tevékenysége:

Kiegészíteni az intézményi költségvetésben biztosított pénzösszeget Zirc város és a városkörnyék minőségi, színvonalas egészségügyi ellátásának fejlesztése érdekében, a szponzorok, magánszemélyek által utalt adományok segítségével.
Az elmúlt időszak 1%-os felajánlásaiból a betegek gyógyulását szolgáló eszközöket vásároltunk, a mozgásszervi rehabilitációs-, a krónikus belgyógyászati osztály és a járóbeteg részleg számára.

Zirci Erzsébet Kórház Alapítvány Kuratóriuma

Nemcsak szemmel látható, érzékelhető is a fejlődés

(Folytatás az 1. oldalról)

Az időrendben harmadik nyertes pályázat „Az évezred nyomában A-tól Zircig” címmel történelmi értékeink láthatóvá tételét célozza: a Zirc és a Bakony jelentős kutatóinak, közéleti személyiségeinek emlékhelye, a Bakonyi pantheon a Rákóczi tér apátság előtti térrészén kerülhet újra a nagyközönség elé, emellett a Királyi udvarház, a város legrégebbi történelmi emlékének bemutatása is megvalósulhat. A beruházásra 141 millió forintos pályázati támogatást nyertünk el.

A Bakonykarszt Zrt. konzorciumi vezetésével tizenhét önkormányzat területén – köztük Zircen – kerülhet sor az elavult vízvezetékrendszer megújítására egy KEHOP-pályázat eredményeként. A több mint egymilliárd forintos beruházásban a városunkra eső projektrész a legjelentősebb 200 millió forintos nagyságrenddel, melyhez harminc százalék önerőt biztosít önkormányzatunk. A fejlesztés a Deák Ferenc, a Kálvária, a Damjanich, a Ciklámen és a Hóvirág utcákat érinti és még az idei évben megvalósulhat.

Ottó Péter polgármester szólt arról is, hogy a korábbi évekre visszanyúló két nagyszabású projekt eredményeit is lehetett érzékelni a 2022-es évben: a „Zöld város a Magas-Bakonyban” beruházás részeként elkészült termelői piac egy pénzesgyőri egyesület üzemeltetésében indult útjára májusban és egészen év végéig heti rendszerességgel várta a vásárlóközönséget. A létesítmény komfortosabbá tétele folyamatban van – fűzte hozzá. A „Komplex turisztikai fejlesztés Zircen” projekt keretében létrejött múzeumi kávézó beüzemelésre került, a „Regulyversum – mindent Regulyról” című állandó kiállítás pedig az „Év Kiállítása” díjat nyerte el.

– Az elmúlt esztendőben több új létesítménnyel gazdagodott városunk, melyek mindegyikéről elmondható, hogy az önkormányzat szintén hozzájárult valamilyen formában, ugyanakkor a közösségi összefogásnak is domináns szerepe volt. Az egyik ilyen sokszereplős, példaértékű együttműködés eredménye a pumpapálya, mely nagyrészt 2021-ben valósult meg, de hivatalos átadására a tavalyi évben került sor. Az önkormányzat jelentős anyagi hozzájárulásával, civil kezdeményezésre, magánszemélyek adományaiból egy új játszóvárat is birtokba vehettek a gyerekek a Cigánydombi-játszótéren.

Zirc elöljárója kiemelte, hogy a „Veszprém-Balaton 2023. Európa Kulturális Fővárosa” programhoz való csatlakozás hatásait is megtapasztalhatták az elmúlt évben. Az EKF pályázatai által Zircet érintő eddigi támogatások összege 131 millió forint. Ennek köszönhetően kulturális programok hosszú sorát és infrastrukturális beruházásokat is sikerült megvalósítani. Az EKF-hez való csatlakozás révén az önkormányzat a helyi szervezetek számára is lehetőséget biztosított, hogy pályázatokat nyújtsanak be. Az általános iskolában átadott rekortán pálya is egyike azon fejlesztéseknek, amelyek ennek keretében jöttek létre. A megyei identitást erősítő az „A Bakony, a mi otthonunk!” pályázat – melynek konzorciumvezetője a Veszprém Vármegyei Önkormányzat és Olaszfalu, illetve Csesznek településekkel partnerséget alkotva vesz benne részt Zirc városa, valamint két közművelődési intézménye – révén elnyert támogatás is több rendezvény színvonalas lebonyolítását segítette elő, ilyen volt az első alkalommal megrendezett Kulturális Stelázsi, az MTM Bakonyi Természettudományi Múzeumának ötvenéves fennállását ünneplő jubileumi kiállítás, vagy a környezettudatos szemléletet népszerűsítő Bakonyi Zöld előadássorozat. A Zirc története könyvsorozat harmadik része is a pályázati forrásnak köszönhetően látott napvilágot.

Ottó Péter polgármester az idei tervekről is beszélt. Hangsúlyozta, az önkormányzat továbbra is fontosnak tartja az utak és a járdák fejlesztését, hiszen még sok olyan hely van a városban, ahol beavatkozásra van szükség. – A TOP Plusz felhívásra 360 millió forintos támogatási igénnyel nyújtottunk be pályázatot belterületi utak burkolatának felújítására. Szintén ezen pályázati konstrukció keretében szeretnénk létesíteni egy többfunkciós gazdasági-szolgáltató épületet a zirci iparterületen. Ez a két pályázatunk jelenleg elbírálás alatt van. A „Komplex turisztikai fejlesztés Zircen” projektünk nyolcvan százalékban már megvalósult, de még az idei évben is lesznek „hajtásai”: a városi

Az elmúlt évben új közösségi terek is létrejöttek a városban pályázatok és közösségi összefogások eredményeként – a képen az iskola rekortán pályája

rendezvényekhez mobil színpad, hang- és fénytechnikai eszközök beszerzése is a projekt részét képezi, illetve befejezésre kerül a Zirc körül táblázással kijelölt huszonöt kilométeres kerékpáros- és tizenöt kilométeres lovas túraútvonal. Önerős beruházásban újabb gyalogátkelőhelyek kerülnek kiépítésre a tavaszi időszakban a 82-es főút mentén két helyszínen, illetve a Bakonybéli úton.

A város új tanuszodájának kivitelezési munkálatai is befejeződtek, s lezárult a műszaki átadás folyamata. Az állami beruházásban készült és állami működtetésű létesítményt hamarosan birtokba veheti Zirc és a térség lakossága.

Az infrastrukturális fejlesztések mellett egy nagyszabású kulturális programra is sor kerülhet Zircen – derült ki az előretekintésből. A Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa program keretében az EKF régió járásközpontjai – így Zirc városa is – támogatásban részesülhetnek azzal a céllal, hogy az idei évben egy nagy tömegeket megmozgató kulturális rendezvényt szervezzenek. Ennek tervezett időpontja az esetünkben augusztus 11-12. A helyi kulturális értékek megismertetésére, pozicionálására építve egy több helyszínen zajló, komplex programot szeretnénk megvalósítani a minél szélesebb körű közönség igényeit kiszolgálni képes előadók közreműködésével, testvértelepüléseink meghívásával. Várjuk a pályázat eredményes elbírálását.

A városvezető végül egy mindenkit érzékenyen érintő kérdésről is szót ejtett. Az energiaválság a zirci önkormányzatot is nehéz helyzet elé állította, amely kezelése érdekében szigorú energiatakarékossági intézkedéseket hoztak, de komoly segítséget jelent a kormányzat által erre az évre biztosított több mint 30 millió forintos kiegészítő állami támogatás is, amelyet a gyermekétkeztetés, a közvilágítás és a bölcsődei ellátás többletköltségeinek finanszírozására kapnak. Hozzátette azt is, hogy a még hatékonyabb energiafelhasználás érdekében további fejlesztéseket terveznek, ebben az évben elindulhat a közvilágítási rendszer korszerűsítésének a folyamata is. KG

A testvértelepülési találkozók éve volt

A 2022-es esztendő különleges volt Zirc számára abból a szempontból, hogy eltérő időpontban mindegyik testvértelepülésével találkozott. A kárpátaljai Dercen megsegítésére egy lakossági felhívás eredményeként több mint egy tonna természetbeni és 1,2 millió forint pénzadomány gyűlt össze a háborús helyzet kapcsán, a humanitárius segítség egy öttagú delegáció közreműködésével érkezett célba. Erdélyi testvérvárosunkhoz, Baróthoz ezúttal az erdővidéki szénbányászat 150 éves jubileumát ünneplő rendezvényre volt hivatalos Zirc. A másik két testvértelepülést vendégül láttuk. A finn nivalai delegáció látogatásának apropója a Veszprémben zajló XV. Magyar-Finn Testvérvárosi Konferencia volt, melyen városunk képviselete is részt vett. A menetrendszerű vöröskeresztes adomány is megérkezett Pohlheimből. Német testvérvárosunk küldöttsége három település közös kiállításának képeit is elszállította Zircre, amely a nemzetközi vándortárlat utolsó állomása volt.

Február 25-én volt a Kommunizmus Áldozatainak Emléknapja

A kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja megtartását az Országgyűlés 2000. június 13-án elfogadott határozata rendelte el a középfokú oktatási intézményekben, s azt február 25. napjára jelölte ki.

Kovács Bélát, a Független Kisgazdapárt főtitkárát 1947-ben ezen a napon a kommunistákkal szembeni kiállása miatt a szovjet hatóságok letartóztatták és a Szovjetunióba vitték, ahol nyolc évet töltött fogságban, először a GULAG-on, majd 1951. szeptember 25-től az Állambiztonsági Minisztérium központi moszkvai börtönében.

A helyi középiskolák igazgatóinál arról érdeklődtünk, hogy megemlékeznek-e valamilyen formában a kommunizmus áldozatairól. *Balázsné Györek Zsuzsanna*, a III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola igazgatója válaszában kifejtette, közös ünneplésre a nemzeti ünnepek alkalmával, március 15-én és október 23-án kerül sor az iskolában, a Kommunizmus Áldozatainak Emléknapját osztályfőnöki órákon tartják meg. A Pápai SZC Reguly Antal Szakképző Iskola és Kollégium szintén osztályfőnöki órák keretében, a humán munkaközösség által készített prezentációval emlékezik, emellett az iskola faliújságán tanulók által összeállított anyagot tesznek közzé, illetve az intézmény közösségi oldalát is felhasználják az emlékezés céljára – tudtuk meg *Horváth Attila* igazgatótól.

Városunkban civil részről a Zirci Országzászló Alapítvány karolta fel az emlékezést, önkéntesen, belső indíttatásból minden évben fejet hajtanak a kommunista diktatúrák áldozatai előtt. Az emléknaphoz kapcsolódó első rendezvényükre 2005-ben került sor. Az „56-os kőnél” *dr. Kahler Frigyes* alkotmányjogász mondott emlékező beszédet. Azóta a Városháza, az apátság Gobelin-terme és az Országzászló Emlékmű előtti tér is helyet adott az emlékezésnek, 2020-ban pedig koszorúzásra is sor került a Hősök emlékművénél, melynek egyik oldalán egy tíz évvel ezelőtt állított tábla szolgál mementóként a kényszermunkatáborba elhurcoltak, Hortobágyra kitelepítettek, internáltak tiszteletére.

Amikor a járványhelyzet korlátjai miatt nem lehetett rendezvényeket tartani, az alapítványi tagok akkor sem feledkeztek meg az áldozatokról: kezdeményezésükre a városi televízió újra felvette műsorába Olofsson Placid atya 2010-es zirci előadását. A koholt vádak alapján tíz év kényszermunkatáborra ítélt bencés szerzetes bölcsességeit, humoros történeteit – melyekkel nemcsak túlélte a poklok poklát, hanem rabtársaiban is tartotta a lelket –, azóta is emlegetik Zircen, hivatkozási alapul szolgál, idéznek belőle.

Az emléknaphoz kapcsolódó idei rendezvényre február 24-én 16.00 órai kezdettel került sor a Városházán, az eseményről tudósítást következő lapszámunkban közlünk. *(kg)*

Szemléletváltás a prózaolvasásban

A Magyar Írószövetség kezdeményezésére 2018 óta ünnepeljük február 18-án, Jókai Mór születésnapján a Magyar Széppróza Napját. A jeles alkalomból előadóként *dr. Ladányi István*t, a Pannon Egyetem Modern Filológiai és Társadalomtudományi Karának irodalomtörténészét, egyetemi docensét látta vendégül a Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB.

Az előadásnak a *III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola* 11-12. évfolyamos osztályainak irodalmi fakultációs diákjai voltak a hallgatói, akiket *Horváth Zsuzsanna*, a gimnázium magyar-művészettörténet szakos pedagógusa, a fakultációs csoport vezetője kísért el az eseménynek otthont adó *Városi Könyvtár közművelődési klubtermébe*. A rendhagyó irodalomóra témaválasztása nem volt véletlen, hiszen *Mészöly Miklós Kossuth-díjas író Saulus* (1968.) című regénye emelt szinten érettségi tétel magyar irodalomból. A program azonban nemcsak a nebulóknak szólt, az intézmény szeretettel várta azokat az irodalomkedvelőket is, akik Mészöly írói munkássága iránt érdeklődnek. Az előadás bevezetőjében, a szerző életrajzi vonatkozásaiból fény derült arra, életének kiemelt helyszínei *Szekszárd és vidéke*, valamint *Kisoroszi* voltak, ahol művei születtek – több, mint 50 kötete jelent meg Mészölynek, akit az ún. „Írók írójának” aposztrofálnak, hiszen több kortárs szerzőnek kedvenc írója volt, két írónemzedék is mesterének tartotta. Mészöly a magyar próza egyik legjelentősebb megújítója volt a 20. század második felében. Inspirálta Nádasdyt, Esterházyt és Krasznahorkait is. Egy bejátszás keretében, a Mészöly-portréfilm (1996.) egy részletéből a maga valójában megelevenedett a szekszárdi alkotóház, továbbá maga az Író is, aki ezáltal még közvetlenebb élményt nyújtott a jelenlévőknek.

Dr. Ladányi István a hallgatóságnak felidézte, egyetemista korában (Újvidéki Egyetem, Szerbia) Mészöly-szövegeken (*Az atléta halála* 1966., *Megbocsátás* 1984.) tanult kortárs prózát olvasni, mely szemléletváltást hozott el számára. E szemléletváltást jól példázta az előadáson szóban forgó *Saulus* is, mely egészen másfajta olvasási módot kíván meg, mint akár Jókai valamely cselekményközpontú műve. Az előadó szerint Mészöly alkotását úgy kell olvasni, ahogy egy verset, vagy miként egy képzőművészeti alkotást „olvasunk”. Ahhoz, hogy még szemléletesebb legyen a hallgatók számára ennek az egyedi olvasási technikának az érzékeltetése, példaként *Hans Memling Passió-panoráma* című reneszánsz festményét láthatták, mely az

egész Keresztutat egy képen ábrázolja, miképpen a Saulus is egy történet egyidejű megjelenítése.

Habár a regény bibliai témájú, de a rövid terjedelmű prózai alkotás nem bibliai történet. A Saulus alapjait a mozaikos szerkezet, a nyomozás, a keresés kulcsfogalmai jelentik. Ennek megfelelően, ahogy halad előre az olvasó maga is a műben, egyre több, megfejtésre váró probléma gyűlik köré a műértelmezés során. Az olvasó helyzetét tovább nehezíti az, hogy az elbeszélés értelmét nem egy összefüggő történet adja, hanem a motívumok kapcsolódásai, az elbeszélt és az elhallgatott vagy más okból elbeszéletlenül maradt dolgok viszonya, jelek, szimbólumok, utalások viszonya. Saulus figurájának „kulcsa” ebben a regényben nem a pálfordulás, a Krisztus-követés; az alapkérdés az, hogy mi történik Saulussal?

S ehhez kapcsolódva általában a Mészöly-regények visszatérő kérdései, úgymint: „kivel/mivel vagyok azonos, ki vagyok én?”

Ezzel kapcsolatban az előadás végkövetkeztetése, amely egyben a regény legfőbb értelmezésének is bizonyult: úgy tűnik, a világ és mi magunk sem vagyunk megmagyarázhatók egyszer és mindenkorra, mindez folyamatos értelmezést kíván.

Nemcsak az előadás közben volt lehetősége a diákoknak interakcióra a témában, a program után is szívesen állt rendelkezésre Ladányi István irodalomtörténész az elhangzottak és a regény értelmezéseinek továbbgondolására. A Saulussal kapcsolatos új nézőpontok és problémafelvetések további hasznos segítséget nyújtottak az érettségi előtt álló fakultációs diákoknak tudásuk bővítéséhez, elmélyítéséhez. CSABA LILLA

„FEJE TETEJÉRE ÁLLÍTOTT VILÁG”

2023. február 18-án Zircen is elűztük a telet. A farsangi programot kerek egy esztendeje tervezte el a Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB, amikor összeállítottuk „A Bakony a mi otthonunk!” projekt cselekvési tervét. Egyik szemünk mosolyog, mert sok szép családi programot valósítottunk meg ebből az uniós forrásból, a másik viszont sír, mert a farsangi rendezvény projektzáró eseményünk is volt egyben. De ugorjunk vissza csak egy évet, a terv az volt, hogy bemutassuk, eleink miképp élték meg ezt a farsangi hagyományt. A falu közössége közösen űzte el a telet, igyekeztek megszabadulni minden rossztól, megtisztulva várni a tavaszt, majd elmélyülni a böjti időszakban. Ebben a mulatozásban azonban minden eseménynek mélyebb értelme volt, a közösen megélt alkalmak összekovácsolták a közösséget, de azon túl egyes szokásoknak bőségvarázsló, illetve adományszerző szerepük is volt. Terveinket a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház munkatársaival is megosztottuk, ahogyan mondani szokás, a jó ügy érdekében könnyű volt őket táncba vinni. Az alkotóház és a közművelődés tevékenysége sokszor hasonló, átfedések vannak köztük, így hamar megszületett az egyezség a rendezvény közös lebonyolítására.

Mintha csak az időjárás is a kegyeibe fogadta volna a rendezvényt, tavasziasan mosolygó napsütés várta a város lakóit. A múzeumban hamar elkezdődött az élet, a konyhájában, a korán kelő Bakonyi Finnbarátok Köre Egyesület tagjai izzították a tüzet, gyúrták, dagasztották a csörögét és a szalagos fánkot. Amíg kelt a tészta, megfőzték a teát és a forralt bort, megkenték a lilahagymás zsíros kenyeret. Leírni is sok, mennyi finomsággal készültek, de összeszokott a csapat, egy-két utolsó simítás, terítés és díszítés után máris széles jókedvvel várták a vendégsereget. Aztán megcsikordult a múzeum kapuja, megérkeztek a Zirci Piac árusai is. Egy termelői piac sohasem csak az anyagiakról szól, lehet beszélgetni, ismerkedni, tanulni, tapasztalatot cserélni, egy igazi vásár mindig is egy kulturális platformja minden rendezvénynek. Méztől, a füstölt húson, a kézműves portékán keresztül minden szerepelt a palettán, kezdett megtelni élettel a szép barokk épület belső udvara. Mire mindenki elfoglalta a helyét, megérkeztek az első vendégek is. 14.00 órakor feltárult a Dubniczay-terem zöldre festett ajtaja, felfedte csodás tartalmát: *Goreczki Andrásné* gyönyörű Bakony és Balaton-felvidéki fehér hímzéseit rejtegette a terem. Ámulattal ittasan foglaltuk el a helyünket, amikor elkezdődött a nap hivatalos megnyitója. *Dr. Vida Beáta*, a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház igazgatója köszöntötte az egybegyűlteket, majd *Mihalcsik Márta*, a Nemzeti

Művelődési Intézet Veszprém Vármegyei Igazgatóságának módszertani referense beszélt a népi hagyományaink megőrzésének fontosságáról, megtartásának közösségteremtő erejéről. Idézte Sebők Ferenc szállóigévé vált szavait, melyek ránk, mindannyiunk számára is kötelező érvényűek: „A hagyományt nem ápolni kell, hisz nem beteg. Nem őrizni kell, mert nem rab. Hagyományaink csak akkor maradhatnak meg, ha megéljük őket.” A megnyitó szavak után *Egervári Márta*, a Laczkó Dezső Múzeum textilrestaurátora következett, aki kiállítónk, a Gizella-díjas Goreczki Andrásné munkásságát méltatta, szakmai szemmel nézve is csak csodálattal tudott beszélni Ildikó asszony alkotásairól. Felhívta figyelmünket a népi hímző szakmai tudására, csipkeöltéseit nagyító alatt megnézve derült igazán fény

az alkotó tökéletességre törekvő precizitására. A nap következő ünnepélyes pillanata volt, mikor körünkben köszönthettük *dr. Lackovits Emőké*t, aki megyénk jeles néprajzkutatója. Sokat tanulhattunk tőle, mert mesélt nekünk vármegyénk farsangi szokásairól, többek között a gyulafirátóti tikverőzésről, vagy az általa felgyűjtött raposkai asszonyfarsangról, melyet mi is beépítettünk a nap folyamán a rendezvényünkbe.

Mindeközben az udvar megtelt gyermekes családokkal, igazi farsangi forgatag kezdett kialakulni. Itt egy vidám terefere a kézműves termelőkkel, amott meg egy sivalkodó keserűfű duda készítés *Somogyi Gabriellá*val, aki becsülettel állta a sarat a népes gyermektábor közepette. Aki egy kicsit arrébb sétált, kiszebabát készíthetett *Marton Károlly*al és *Szőnyegi Zsófiá*val a fazekasműhelyben. A bognárműhely volt az egyedüli csöndes zuga a napnak, itt *Kelemen Anita* várta mesével az aprónépet. Egyezményes jelként, amikor egy táblácska az ajtó előtt állt, akkor tilos volt a bejárás, amikor viszont elkerült onnan, és kinyílt az ajtó, mint valami „Szezám tárulj”, szabad volt az út a mesék birodalmába.

Egyre csak gyülekezett a nép, mindenki kíváncsi volt a felvonulásra, volt itt pap, banya, de még igazi hercegkisasszony is. A régi hagyomány szerint a farsangi időszakban volt a legtöbb lakodalom, de ha már mégsem került rá sor, a biztonság kedvéért tartottak egyet, amolyan bolondosat, ahol senki nem az volt, mint akinek mondta magát. A telet, a Bakonyra jellemző zord fagyot, mindenféle rosszat, mely életünket keseríti, csak valami igen komoly ceremónia közepette lehetséges eltemetni. Meghívtuk a jeles eseményre az egész várost, előkerültek a nyoszolyólányok, a zenészek is hangolni kezdtek, a „vén Dobai” is a talicskában várta beteljesítendő sorsát. Már csak a menyasszony és a vőlegény hiányzott. De derék vőfélyünk, *Dékmár Szabolcs* tette a dolgát rendesen, elővezette az ifjú párt: a fiatal szűzben *Pék László*t, a kackiás bajuszú délceg legényben *Simonffy Andreá*t tisztelhettük. El is indult a díszes kompánia papostól, keresztestül vőfélyestül, násznépestül. Volt is nagy hangzavar síppal, dobbal, nádi hegedűvel, a legkisebb is ezt kiabálta: „Jöjjön a tavasz, vesszen a tél!”

Mikor aztán visszaérkeztünk a múzeum udvarára, elkezdődhetett a hivatalos ceremónia, a fiatalokat annak és rendje módja szerint összeadták, remélhetőleg azóta a nászéjszakát is elhálták! Mivel azért a jó idő ellenére a tél még mindig itt ólálkodott körülöttünk, illő szertartás közepette őfagyosságától is el kellett búcsúzkodnunk, így került terítékre a szalmával kitömött Dobai Illyés is. A Gyulafirátóti Tikhegyi Gyöngytyúkok Néptáncegyüttes tagjai szépen körbeállták, hajdan volt erényeit magasztalták, halálát méltóképpen megsiratták, majd a máglyára dobták. A magasra csapó lángnyelvek a téllel együtt kiűztek mindenkiből mindenfajta betegséget vagy búbánatot. Az elvégzett tisztes munka megkívánta, hogy mindezt megünnepeljük, így az est beálltával elindultunk a könyvtárba egy kis táncos mulatságra. Vittük magunkkal a zenekart, meg Borzavári Rózát is, hogy elénekeljük együtt a raposkai nótákat, hogy a Jóisten mindenkinek gazdagságot és bőséget hozzon ebben az esztendőben. Dolgunkat elvégezvén ittunk, ettünk, nevettünk, majd utána táncra perdülhetett, aki bírta, míg csak el nem vásott a cipője sarka.

Néhol komoly, néhol bolondosra sikerült az írásom, de az egész nap ilyen volt: komolyak voltunk, amikor annak kellett lenni és egy kicsinykét bolondoztunk, amikor a lehetőség adta. FEJE TETEJÉRE ÁLLÍTOTT VILÁG – ilyen ez a farsangi hagyomány! Köszönjük Mindenkinek, aki velünk tartott! LITTER BEÁTA

ZIRCI BOLTOK EGYKOR, 5.

A zsidó kereskedők 1.

Bevezetés

1872-ben Zirc járási székhely lett, megnőtt a lakosság létszáma, erősödött a polgárság. Volt vásárlóerő és igény arra, hogy kereskedők boltokat nyissanak, és a választék is szélesebb legyen. Több zsidó kereskedő telepedett le Zircen az 1880-as évektől kezdve, bár árukészletük sokszor hasonló volt, meg tudtak élni. Fűszer-, lisztkereskedők voltak, de főleg ruházati és iparcikkeket árultak, sőt kicsit luxusnak számító cikkeket is (szarvasbőr kesztyű, ezüst fogantyús sétabot, különböző dísztárgyak, porcelán, üveg).

A zsidó kereskedő családok polgári életmódot folytattak, tanult emberek voltak, gyerekeiket is taníttatták. Többen zenét tanultak, aktívan közreműködtek a zirci szimfonikus zenekarban. A zenélés nemcsak művészet, szórakozás volt, hanem életmód is. A kereskedők részt vettek a kulturális életben, a zirci takarékpénztárak vezetőségi tagjai voltak, adakoztak jótékonysági és kulturális célokra (szoborállítás, kórházi ágyak létesítése). Többen a zirci virilisek (legtöbb adót fizető polgárok) közé tartoztak. Az első világháborúban katonaként harcoltak, nevüket megörökítették a magyar zsidóság aranyalbumában.

A zsidó családok gyakorolták a vallásukat, szombatonként a boltjaikat zárva tartották. 1907-ben zsinagógát létesítettek a Kossuth Lajos utca elején, az Anczenberger Károly-féle asztalos műhelyt alakították át imaházzá, a rabbi állását pályázat útján töltötték be. Az épületet a háború után, 1945-ben bontották el. Ma is megvan a zsidó temető, az utolsó temetés 1944-ben volt, de a sírköveket és a temetőt felújították, és 2019-ben ünnepség keretében adták át.

A zsidó családok közül sokan rokonságban álltak egymással, a kapcsolattartás az üzleti életben is megvolt. A gyerekeik együtt jártak a többi zirci gyerekkel elemi és polgári iskolába. A fiúk sokszor folytatták a szülők foglalkozását, kereskedelmi iskolában tanultak, többen érettségiztek. A lányok részt vettek a tánctanfolyamokon, a farsangi bálokon, a zirci színjátszók előadásain is szerepeltek. Izraelita ifjúsági vigadalmat is hirdettek a helyi újságban. Jó viszony volt a zirci és a zsidó polgárok között. Békében éltek egymás mellett, nem volt megkülönböztetés. Bizonyíték erre, hogy mielőtt 1944-ben elhurcolták a zsidó családokat, sokan a szomszédjaiknál helyezték el az értékeiket, megbíztak bennük.

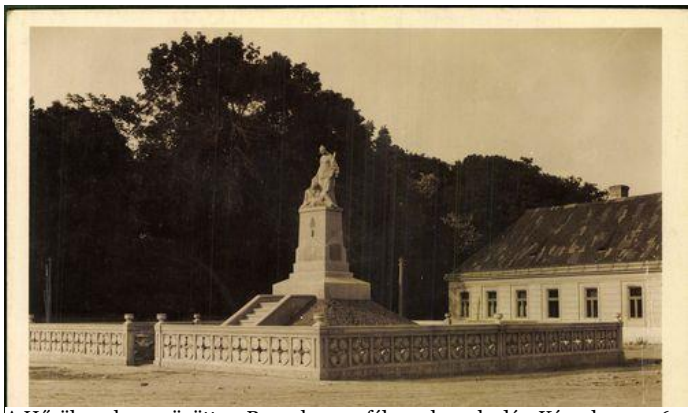
Tragikus sorsa lett a zirci zsidó kereskedőknek a vészkorszak idején, 1944-ben Auschwitzban vagy munkaszolgálatosként 23 személy vesztette életét, valamennyien kereskedők voltak. Két üzletet is lebombáztak, a Grottó-féle házakat és Deutschék üzletét. Azok sem tudták folytatni a kereskedést, akik visszatértek, üzleteiket államosították a háború után.

A zsidó kereskedő családok

A **Rosenberger család** tagjai a ma is vasboltként ismert üzlet tulajdonosai és vezetői voltak 1897-től egészen az államosításig, 1948-ig. A ma is működő üzlet épületéről 1867-ből van adat, akkori tulajdonosa Pintér János kereskedő volt. Az 1880-as évek közepétől André Gyula ügyvéd, a zirci kerület országgyűlési képviselője tulajdonába került, majd az ő özvegyétől, báró Lippe Vilmától vette meg a szép öt szobás polgári lakást és üzletet, valamint a mögötte lévő telket Rosenberger Mór és felesége 1914-ben, majd 1941-ben ajándékozási szerződés keretében adták fiúknak, Rosenberger Imrének, akitől az 1940-es évek végén államosították. (Dombi Ferenc kutatásai alapján.)

Az ős, **Rosenberger Sámuel** (Csabrendek, 1843 – Zirc, 1912) önálló vas- és fűszerkereskedőként került Zircre az 1800-as évek vége felé, a Zirc 15. számú házban laktak. Az üzlet igazi felvirágoztatója a fia lett, **Rosenberger Mór (Csabrendek, 1868 – Auschwitz, 1942).** Csabrendeken született, iskoláit Tapolcán végezte, több helyen segédként működött, kitanulta a kereskedő szakmát. 1897-ben önállósította magát Zircen. Vas- és bőrkereskedéssel is foglalkozott, cégét 1906-ban jegyeztette be. 1904-ben már a Zirci Járási Hitelszövetkezet, 1905-től a Zircvidéki Takarékpénztár igazgatósági tagja.

Boltja vas- szerszám- és műszaki szaküzlet volt. Benzintöltő állomása nyilvános kút volt, 1928-tól a Shell Kőolaj Rt benzinkútját üzemeltette. Két alkalmazottal dolgozott. A Magyar Vaskereskedő című újságban állandóan keresett segédet, aki nemcsak a vasáru- hanem a festékkereskedésben is jártas. Bejegyezték a Vas- acél- és fémárukkal kereskedők országos jegyzékébe is (1942. nov. 30-ig). Rosenberger Mór tiltakozott a Hősök emlékműve felállítása ellen 1925-ben, mondván, rontja az üzletét. (Az emlékművet a párthház építése miatt 1964. október 31-én vitték a jelenlegi helyére, a Kistemplom melletti térre.)

A Hősök szobra, mögötte a Rosenberger-féle vaskereskedés. Képeslap, 1926.

Később fegyvert és lőport, valamint 1938-tól brikett és darabos szén árusítását is végezte. Jómódú családként a zirci virilisek között szerepelt, községi képviselő is volt, adakozott különböző jótékonysági célokra.

Felesége Wiener Kamilla, két gyermeke Imre és Ibolya. Igazi polgárcsaládként gyermekeiket nagy gonddal nevelték, többször hirdetett különböző lapokban, fia mellé házitanítót, nyolcéves kislánya mellé kisasszonyt keresett 1923-ban.

Rosenberger Imre (Zirc, 1903 – Budapest, 1977) Veszprémben, a Felsőkereskedelmi Iskolában tanult, majd apjával együtt vezették a vasáru-kereskedést. Nagyon intelligens ember volt, magas szintű zenei műveltsége révén a Zirci Szimfonikus Zenekar első hegedűse, koncertmestere, valamint tagja a Zirci vonósnégyesnek. A második világháború alatt munkaszolgálatosként a dudari vasútépítésen dolgozott, így megmenekült, szülei Auschwitzban haltak meg.

A háború után egyedül maradt Rosenberger Imre vagyonát elvették, boltját államosították, bár mint kereskedő később tovább dolgozhatott benne. Egyedül élt, 1977-ben halt meg, Rákoskeresztúron a Kozma utcai temetőben nyugszik.

A ma is mindenki által Vasboltnak nevezett üzlet magas színvonalon 130 éve működik, szolgálja Zirc és környéke lakosságát.

Kohn Sámuel és leszármazottjai a Deák F. utcában

A zirci Kohn család őse, **Kohn Sámuel** Tésről vándorolt be, 1888-ban létesített kereskedést a Neustiftben (ma Reguly utca). 1891-ben a zirci szatócsok között említik. 18 évig működtek ezen a helyen, majd házat építettek a Hosszú utcában (ma Deák Ferenc utca, a Kenyérgyár melletti telek) és a kor igényeinek megfelelően rendezték be az üzletüket. A helyi újság 1906. február 18. számában Kohn Sámuel családfő értesítette a nagyérdemű vásárlóközönségét, hogy liszt- bőr-, fűszer- és rőföskereskedését, marhasó raktárát új helyen fogja működtetni. *„Dús választék, a legújabb divatáru női szövetekben, kamgarn, selyembatiszt és delivekben, valamint fűszer, liszt és gabonaneműekben. Különösen ajánlom saját őrlésű műmalmú lisztjeimet."*

A családot elsősorban rőföskereskedőként említették Zircen. A Kohn-féle házban üzletrészeket is kiadtak, így Szemethy János kalaposmester 1905-ben hirdette magát, *„A Kohn-féle házban kalapos műhelyt nyitok. Elvállalok mindenféle férfi és női kalapvasalást, valamint kész kalapok is kaphatók jutányos áron."*

Folyt. →

Kohn Sámuel gyermekei is az üzletben dolgoztak. Fia, **Kohn Ignác** hirdeti a Zirc és Vidéke 1912-es számaiban: *„a Deák Ferenc utcában, édesapja, Kohn Sámuel házában órás-és ékszerüzletet nyitott. Arany, ezüsttárgyakat és ékszereket tart, svájci zseb- és ingaórákat”*.

Másik fia, **Kohn Jenő** (1891–1944) Zirc, Deák F. u. 15. hirdeti: *Keménygallér, fehérnemű- és vegytisztítás kifogástalanul a budapesti Király Gőzmosoda gyűjtőtelepén* (oda szállítják) (Zirc és Vidéke, 1931. 12. 50.). A zirciek „kis Kohn” néven emlegették a családot, így különböztetve meg a Bagolyvár mellett működő Kohn Mór gabonakereskedőtől. Szerették a boltjukat, az árukínálatukat, a két gyereküket, Kohn Sanyit és Juliskát. Ők hazatértek a deportálásból a háború után, édesanyjuk, Berger Frida Auschwitzban vesztette életét. Kohnék boltját a háború után államosították, így a család életben maradt tagjai távoztak Zircről. Kohn Jenőt a háború alatt 1944-ben egy német tiszt szóváltás után lőtte le Bakonycsernyén. A zirci zsidó temetőben temették el.

Hirdetés 1905-ben

A **Riesz család** boltja és lakása először a Fő utca 9. szám alatt volt (ma Kossuth u. 5., Nagy Károly boltja mellett). Később a Deák Ferenc utca és a Rákóczi tér sarkára települtek át, a zirciek úgy is emlegették: „Riesz sarok”. A bolt hirdetésében szerepel az évszám, miszerint 1895-ben nyitották meg. Az üzletnek gazdag árukészlete volt, a helyi újságban 1905-ben megjelent hirdetésük szerint: *„üveg- porcelánedények, ruházat, cipők, szalma- és nemezkalapok, ingek, gallérok, francia batisztok, nap- és esőernyők, futó- és szmirnaszőnyegek”*. A családot rőfös, illetve textilkereskedőként tartották számon.

A Jásdról Zircre költözött családfő, Riesz József 1912-ben halt meg, fia, Riesz József vette át az üzlet vezetését. Az első világháborúban besorozták, hősiesen harcolt, neve szerepel a harcokban részt vett zsidók emlékalbumában. A Riesz házaspárt nem hurcolták el 1944-ben, egyik lányuk, Ilona vesztette életét a vészkorszakban. A háború után a család megmaradt tagjai az államosítások miatt nem folytathatták a kereskedést.

Schmidek Márkus 1905-ben hirdette Zirc, Fő utca 16. alatti üzletét, miszerint *„úri- és női divatáruházában elegáns női kelmék, valódi francia batisztok, voil delainok, levantinok mesés olcsó áron kaphatók”*. Később kézimunkázással kapcsolatos cikkeket is tartott, előnyomást is végzett. (Az üzletet később Rácz Dezső vette át (ma Kossuth Lajos utca 11.).

Cuhavölgyi Klára

Diákok üzenik, óvjuk meg természetünk értékeit!

„Biodiverzitás a Bakonyban – a Pintér-hegy természeti értékei” címmel nyílt kiállítás az MTM Bakonyi Természettudományi Múzeumának SarokGalériajában a III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola diákjainak alkotásaiból.

A múzeum idei első időszaki kiállításának megnyitóján *dr. Kutasi Csaba*, a házigazda intézmény igazgatója köszöntötte a megjelenteket. Mint azt elmondta, a tavalyi esztendőhöz hasonlóan ezúttal is kapcsolódnak egy tárlattal a Magyar Kultúra Napjához, ezzel is nyomatékosítva, hogy a természettudományos műveltség is a kultúránk része. A tablókon szereplő témával kapcsolatban megjegyezte, a biodiverzitás, azaz a biológiai sokszínűség csökkenése súlyos válságot idéz elő. Ennek tudatosításához fontos, hogy a környezetünkben lévő természeti értékeinket megismertessük, hiszen így lehet megóvni, érteni és értékelni azokat. Kiemelte, hogy már több évtizede együttműködnek a III. Béla Gimnáziummal, és örömét fejezte ki, hogy ezúttal más aspektusból is létrejött a partnerség.

Balázsné Györek Zsuzsanna, a III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola igazgatója nagy megtiszteltetésnek nevezte, hogy kiállíthat intézményük a múzeumban. Arra pedig nagyon büszke, hogy tanáraik, diákjaik folyamatosan együttműködnek Zirc intézményeivel, ennek láthatjuk most az egyik nagyon szép példáját. Emlékeztetett arra, hogy a tárlatot tavaly ősszel már megnyitották egyszer a gimnázium falai között, a múzeum kiállítóterében azonban szélesebb nyilvánosságot kapnak az alkotások, nagyobb látogatottságra számíthatnak. Köszönetét fejezte ki a múzeum munkatársainak, hogy segítették a tanulóik munkáját, átadták a tudásukat, szerves részesei voltak a pályázatuk eredményes megvalósításának.

A kiállítást *Tamási Ivett*, a gimnázium igazgatóhelyettese nyitotta meg. Elmondta, 2021 nyarán írtak egy pályázatot, amely eredményesnek bizonyult és az elmúlt tanév során meg is valósították azt a Nemzeti Tehetség Program és a Miniszterelnökség támogatásával, mintegy másfél millió forintos költségvetéssel. A projektben az iskola húsz tanulója vett részt, és szorosan együttműködtek az MTM Bakonyi Természettudományi Múzeumával.

Beszélt arról is, hogy a tablók kialakítása egy sok-sok alkalmat felölelő sorozat eredménye. A tanulók először előkészítő

A kiállítást Tamási Ivett, a gimnázium intézményvezető-helyettese, a projekt „mozgatórugója” nyitotta meg. Balról dr. Kutasi Csaba múzeumigazgató, jobbról Balázsné Györek Zsuzsanna iskolaigazgató

foglalkozásokon vettek részt a múzeum szakembereinek vezetésével, irányításával. Betekintést nyertek a biodiverzitás fogalmába, jelentőségébe, átfogó képet kaptak a Pintér-hegy élővilágáról. Ezt követően került sor – szintén szakemberek közreműködésével – a terepgyakorlatokra, ahol kisebb csoportokban végeztek megfigyeléseket, majd a diákok egyéni érdeklődési körüknek megfelelően, egy szabadon választott kutatási területen irodalomolvasással, tanulmányozással, konzultációk sorozatán keresztül jutottak el a tablók nyersanyagáig.

A fényképeknek mintegy a fele a tanulók munkáját dicséri, ugyanakkor internetről letöltött képekkel is dolgoztak a megfelelő hivatkozások feltüntetésével. Az összegyűjtött anyag megjelenítéséhez a természettudományos segítség mellett szükség volt arra is, hogy a diákok elsajátítsák a digitális tartalomszerkesztés ismereteit. A projektben a múzeum részéről dr. Kutasi Csaba, *Sinigla Mónika*, *Ujvári Judit* és *Kovács Attila* vett részt, a gimnáziumból pedig Balázsné Györek Zsuzsanna, Tamási Ivett projektfelelősök, továbbá *Földváriné Lajtafalvi Katalin*, *Kováts Zsuzsanna*, *Orsós Erzsébet* és *Kerekes Ádám* segítették a munkát.

„Ha jön a tavasz, mindenképpen érdemes lesz a Pintér-hegyre kirándulni egy jót!” – zárta gondolatait Tamási Ivett, figyelmébe ajánlva mindenkinek a kiállítást, amely egészen június 18-ig várja az érdeklődőket a SarokGalériában.

A bemutatásra került tablók mellett egy kiadványban is megörökítették a projekt eredményeit, emellett egy összefoglaló kisfilm is készült, amelyet meg is tekinthetett a közönség. *(kg)*

Nyertesen hagyták el a „betyárok” a ringet

Nagyszabású sportrendezvénynek adott otthont városunk február 18-án. Az újonnan életre hívott Bakonyi Betyár Ökölvívó Kupát a Zircen is aktívan működő Felsőörsi Bokszsuli SE a Magyar Ökölvívó Szakszövetséggel karöltve rendezte meg harminc egyesület részvételével.

Nem lehetett ráismerni az iskola tornatermére – két ringben folytak a küzdelmek a zirci bokszversenyen

A versenyre a Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola Rákóczi téri tornatermében került sor, ahol két ringben folytak a küzdelmek. Ahogy azt a nézőtéren is megjegyezték a helyi érdeklődők, régen láttunk ennyi embert az iskola tornatermében.

A küzdelmek már délelőtt megkezdődtek, és egészen kora délutánig bemutató mérkőzéseket tekinthetett meg a közönség, mintegy bepillantást nyerve a nagy múltú küzdősportba. A szpíker buzdítására, az Opus „Live Is Life” című nyolcvanas évekbeli klasszikusára felharsant a taps, és ebben a remek hangulatban léptek szorítóba az ökölvívók. A versenynek nevet adó bakonyi betyárokról név szerint is megemlékeztek a szünetekben, a közös vonás a sportág képviselőivel a küzdeni tudás.

A rendezvényt *Viziné dr. Horváth Judit*, Zirc város jegyzője nyitotta meg. Külön köszöntötte a Magyar Ökölvívó Szakszövetség képviselőit, munkatársait és a Felsőörsi Bokszsuli Sportegyesületet. Hangsúlyozta, nagy

öröm a város számára, hogy az egyik legősibb, olimpiai sportág már Zircen is jelen van, és hogy a versenyen ekkora létszámban képviselteti magát az utánpótlás.

Adler Zsigmond magyar bajnok ökölvívót, mesteredzőt idézte, aki szerint az ökölvívás nem sport, hanem lelkiállapot. Kiemelte azt is, hogy ez a sportág mekkora akaraterőt, önfegyelmet kíván meg, így hát gratulált mindazoknak, akik ezen a napon a ringbe belépnek, hiszen erről az önfegyelemről tesznek tanúságot. A mérkőzés eredményétől függetlenül csak nyerhetnek – tette hozzá. Reményét fejezte ki, hogy az I. Bakonyi Betyár Ökölvívó Kupát szépen sorban fogja követni a többi.

„Történelmet írtunk” – kezdte értékelését a versenyt megálmodó *Tira Marius*, a Felsőőrsi Bokszsuli SE vezetője, utalva arra, hogy ilyen nagyszabású ökölvívó eseményre még nagy valószínűséggel nem került sor Zircen, és információi szerint az elmúlt mintegy tíz évben Veszprém vármegyében sem volt példa rá.

Harminc egyesület közel kétszáz bokszolója volt jelen a Bakony fővárosában, közöttük olyan nagy nevű klubok, mint a volt világbajnok ökölvívó, *Balzsay Károly* vezette Budapest Honvéd, a Madárfészek Ökölvívó Akadémia Újpestről, vagy a Tatabányai Ökölvívó Szakosztály. Olyan távoli helyekről is érkeztek, mint például Makó, Európa-bajnok ezüstérmes versenyzővel a soraikban.

A verseny főszervezője kitért arra is, hogy túljelentkezés volt, ezért három korosztály – az U10, az U11 és az U12-esek –, illetve a felnőtt nők mérkőzéseit kénytelenek voltak visszamondani. Így is harminchat éles pontszerző és negyven bemutató, illetve edzőmérkőzés zajlott le egy nap alatt a Reguly-iskola tornatermében. Serdülő, junior, ifjúsági és felnőtt kategóriában feszültek egymásnak a küzdőfelek több súlycsoportban. A hivatalos mérkőzéseket követően azonnal eredményt hirdettek.

Az éremdíjazás mellett minden korcsoportban különdíjak is kiosztásra kerültek a bírói bizottság által legjobbnak ítélt lány, fiú, illetve női és férfi versenyzőnek. Tira Marius büszke apaként megemlíti, hogy a junior fiúk között gyermeke, *Tira Simon* emelhette magasba a trófeát. Megtudhattuk azt is, hogy a Zirci Bokszsuliból négyen készültek a versenyre. Közülük *Kathi Bernadett* ezüstérmet szerzett az ifjúsági 57 kilogrammosok súlycsoportjában. *Waller Ármin* bemutató mérkőzést vívott, melyet döntő fölénnyel megnyert. *Fleisz Zorka* és *Horváth Bence* mérkőzésére az időkorlát miatt ezúttal nem került sor.

Tira Marius ezúton is köszönetét fejezi ki azoknak, akik önkéntes munkájukkal oroszlánrészt vállaltak a szervezésben és lebonyolításban, őket név szerint is sorolja: *Zagyva Ágnes*, a *Waller család*, a *Fleisz család*, *Wurst Eszter* és *Anikó*, *Bondárné Takács Zsuzsa*, *Rottenbücher Nóra*, *Kállai György*, aki a helyi edzéseket is vezényli, *Varga Milán*, aki a rendezvény hangosítását oldotta meg, valamint *Nagy Károly*, aki otthont ad a Zirci Bokszsuli edzéseinek. Nem felejt el köszönetet mondani *Vajcs Gábor*nak sem, aki a bírók és zsűrizők megvendégelésével támogatta a rendezvényt.

A szervezők ezen a februári szombaton közelebb hoztak a zirci közönséghez egy olyan sportágat, melyet jobbára a televízió képernyőjéről szemlélhetünk. Elnézve a várakozáson felüli érdeklődést, az egészen estig elnyúló betyáros küzdelmeket, nem utoljára hallhattuk a gong szavát Zircen.

KG